

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 17 grudnia 2013 r. powodowie U. K. i M. K. wnieśli o zasądzenie od pozwanego Urzędu Gminy w S. na swoją rzecz kwoty 130.000 zł tytułem odszkodowania za szkody powstałe na nieruchomości położonej w miejscowości W., działka nr (...), wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 14 listopada 2013 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu powodowie wskazali, że we wrześniu lub październiku 2012 r. na nieruchomości sąsiadującej z działką powodów Gmina S. bezprawnie zleciła przeprowadzenie prac budowlanych polegających na powiększeniu i pogłębieniu zbiornika wodnego oraz powiększeniu grobli. Wykonanie tych prac przyczyniło się do podniesienia poziomu wody, powodując podtapianie sąsiednich działek, w tym działki powodów. Powodowie dochodzą odszkodowania w wysokości 130.000 zł, na które składa się wartość szkody rzeczywistej w postaci uszkodzenia płotu i wymarcia roślinności na podtopionym terenie w kwocie 25.000 zł oraz spadek wartości nieruchomości w kwocie 105.000 zł. (pozew –k.2-8)

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o odrzucenie pozwu z powodu braku zdolności sądowej pozwanego, a z ostrożności procesowej, w przypadku uznania przez sąd braku podstaw do odrzucenia pozwu, pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. Pozwany przyznał, że w październiku 2012 r. wykonywał prace związane z konserwacją stawu i powiększeniem grobli. Prace te były wynikiem licznych skarg mieszkańców sąsiednich nieruchomości o występujących podtopieniach ich gruntów i posesji. Zatem zjawisko podtapiania sąsiednich gruntów występowało już przed podjęciem w/w prac, a działania pozwanego zmierzały do zmniejszenia zakresu tego zjawiska. Pozwany przyznał, że nie uzyskał stosownych pozwoleń na wykonane roboty przed przystąpieniem do ich wykonania. Pozwany podniósł, że powodowie nie udowodnili istnienia adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy działaniem pozwanego, a szkodą, nie wykazali także wysokości poniesionej szkody. (odpowiedź na pozew –k.140-144)

Postanowieniem z dnia 29 kwietnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Łodzi odrzucił pozew. (postanowienie –k.152)

Pismem z dnia 15 maja 2014 r. powodowie wskazali, że prostują oczywistą omyłkę pisarską w oznaczeniu strony pozwanej, w ten sposób, że pozwaną jest Gmina S. z siedzibą w S. nr 136. (pismo –k.155, pozew z prawidłowo oznaczoną stroną pozwaną –k.156-162)

Postanowieniem z dnia 17 lipca 2014 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi uchylił postanowienie o odrzuceniu pozwu. (postanowienie –k.174-176)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie M. K. i U. K. w dniu 23 listopada 2011 r. nabyli własność nieruchomości położonej we wsi W., obręb nr 8, w gminie S., oznaczonej jako działka nr (...), zabudowanej budynkiem mieszkalnym, za cenę 210.000 zł- do wspólności ustawowej małżeńskiej. (akt notarialny –k.12-13)

Powodowie wprowadzili się na przedmiotową nieruchomość w grudniu 2011 r. (okoliczność bezsporna)

Z nieruchomości powodów sąsiaduje działka o numerach (...), na której znajduje się staw. Właścicielką tej działki jest M. W.. Do 31 grudnia 2012 r. dzierżawcą w/w nieruchomości była Gmina S.. (okoliczności bezsporne, zeznania świadka M. W. –k.213, czas nagrania 00:21:32-00:26:05)

We wrześniu i październiku 2012 r. pracownicy Urzędu Gminy w S. otrzymywali informacje od mieszkańców nieruchomości sąsiadujących z działką, na której jest staw, że zbiornik nie spełnia swojej funkcji, że jest zamulony i woda rozlewa się na nieruchomości sąsiednie. Zbiornik ten służył do odprowadzenia wód popłucznych. Wójt gminy podjął decyzję o odmuleniu i powiększeniu zbiornika. Decyzja ta nie była konsultowana ze specjalistami w

dziejnie hydrologii. (zeznania wójta Gminy S. M. M. w charakterze strony pozwanej –k.395 odwrót, czas nagrania 00:52:19-00:57:49)

W październiku 2012 r. Gmina S. wykonała prace budowlane polegające na rozbudowie stawu na nieruchomości położonej w miejscowości W. o nr ew. 128/6 oraz 128/8. Gminie S. nie zostało udzielone żadne pozwolenie na budowę, nie zostało przyjęte zgłoszenie budowy obiektu budowlanego lub wykonania robót budowlanych polegających na rozbudowie stawu na w/w działkach w W.. (okoliczności bezsporne, pismo Starostwa Powiatowego w S. –k.187)

W październiku 2012 r. powodowie zauważyli, że na części ich działki stoi woda. Wcześniej działka powodów nie była zalewana. Powódka zgłaszała problem zalewania działki w Urzędzie Gminy, skierowała pisma do Wydziału Ochrony (...) i do Gminy S.. (zeznania powódki U. K. –k.395-395 odwrót, czas nagrania 00:37:26-00:51:52)

Przedmiotowy zbiornik wodny otoczony groblami znajduje się około 60 m na północny zachód od ujęcia wody dla wodociągu wiejskiego w W.. Od przynajmniej kilkunastu lat był wykorzystywany jako odbiornik wód popłucznych, powstających podczas płukania filtrów. Eksploatacja zbiornika spowodowała jego zamulenie i częściowe zarośnięcie, co wymusiło jego przebudowę dokonaną jesienią 2012 r. Podniesiono wówczas groble (z 0,9 m do 1,3-1,4 m) i odtworzono pierwotne wymiary zbiornika, wynoszące obecnie około 20x20 m (w linii wody). Głębokość i napełnienie zbiornika zależą od ilości zrzucanej wody. W chwili badania pojemność zbiornika wynosiła około 200m³, a potencjalnie może on pomieścić dodatkowe 160 m³ wody. Przy przewidywanym w pozwoleniu wodno prawnym zrzucie wód popłucznych wynoszącym 6 m³ na dobę rezerwa ta wydaje się wystarczająca. Przekraczanie dozwolonego zrzutu w krótkim czasie doprowadziłoby do przepełnienia zbiornika. (opinia biegłego ds. hydrologii –k.228)

Grobla zbiornika zbudowana jest z materiału o różnej granulacji, z przewagą osadów piaszczystych, gliniastych oraz gładzików. Grobla o takiej konstrukcji nie posiada ilastego jądra, które mogłoby stanowić trudno przepuszczalną barierę dla wód zbiornika penetrujących groblę przy jego maksymalnym wypełnieniu. Możliwe są zatem przesiąki wody przez groblę, bowiem nie została ona wykonana w sposób odpowiedni dla piętrzenia powyżej rzędnej otaczającego terenu. W przypadku tego zbiornika dokonano podwyższenia i obsypania już istniejących grobli, używając materiału pozyskanego z dna zbiornika. Wykorzystanie osadów dennych przemieszanych z materiałem organicznym i roślinnością porastającą dno zbiornika nie wpłynęło korzystnie na jakość grobli i nie zwiększyło jej nieprzepuszczalności. Brak należytej dokumentacji przeprowadzonych prac utrudnia ocenę ich wpływu na powstanie szkody. Najprawdopodobniej prace ziemne były wykonywane bez wyłączenia zbiornika z eksploatacji jako odbiornika wód popłucznych i okres minimum 1-2 miesięcznej karencji świeżo wykonanego ogroblowania nie został zachowany. Dlatego słabość konstrukcji stawu ujawniła się już pierwszej zimy po przebudowie, w styczniu 2013 r. Podniesienie ogroblowania umożliwiło doprowadzanie i gromadzenie większej objętości wody w zbiorniku, przy wyższym poziomie piętrzenia, a skutkiem powstałych nieszczelności było zalanie wodą przylegającego do zbiornika terenu. Zaistnienie tego zdarzenia zbiegło się z nadejściem jednej z bardziej śnieżnych i długich zim ostatniej dekady- zimy (...), poprzedzonej latami o opadach wyższych od przeciętnej (2010,2011). Niemniej jednak warunki meteorologiczne nie miały bezpośredniego wpływu na przebieg zdarzenia, które nie może z tego tytułu być klasyfikowane jako katastrofa naturalna. (opinia biegłego ds. hydrologii –k.228 odwrót -229)

W dniu 12 lutego 2013 r. do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w S. wpłynęło pismo U. K. w sprawie wykonania robót budowlanych polegających na powiększeniu i pogłębieniu zbiornika wodnego oraz powiększeniu grobli w miejscowości W. gmina S. – działki numer (...). Działki te sąsiadują z nieruchomością powodów. W dniu 20 lutego 2013 r. (...) wszczął postępowanie w sprawie wykonania w/w robót budowlanych. W dniu 5 marca 2013 r. przeprowadzono oględziny, w trakcie których ustalono, że na nieruchomościach 128/6 i 128/8 w W. we wrześniu lub październiku 2012 r. został powiększony i pogłębiony istniejący naturalny zbiornik wodny. Także grobla wokół zbiornika została powiększona do wysokości około 1,5 m. Wykonanie w/w robót spowodowało podniesienie poziomu wody o około 1,5 m, czego skutkiem jest zalewanie nieruchomości sąsiednich, w tym działki powodów. Roboty budowlane na w/w zbiorniku wodnym prowadzone były przez Gminę S.. Organ nadzoru budowlanego postanowieniem nr (...) z dnia 22 lipca 2013 r. nałożył na Gminę S. obowiązek dostarczenia oceny stanu

technicznego oraz możliwości technicznych doprowadzenia wykonanych robót budowlanych do stanu poprzedniego, ze wskazaniem zakresu niezbędnych do wykonania robót oraz zalecanych terminów ich wykonania – w terminie do dnia 16 września 2013 r. (postanowienie (...)k.25-26)

Decyzją nr (...) z dnia 9 października 2013 r. (...) w S. nałożył na Gminę S. obowiązek wykonania wymienionych w decyzji robót- wzmocnienia i uszczelnienia grobli przylegającej do nieruchomości powodów- w terminie do dnia 15 listopada 2013 r. (decyzja –k.28-30)

Decyzją nr (...) z dnia 11 lutego 2014 r. (...) w S. stwierdził wykonanie obowiązku nałożonego na Gminę S. decyzją (...) w S. nr (...) z dnia 9 października 2013 r. (decyzja –k.147)

Decyzja PINB nr (...) zobowiązująca do wykonania uszczelnienia od strony zbiornika grobli przylegającej do zalewanej posesji, miała znaczenie doraźnego, ale mało skutecznego działania. Uszczelnienie folią zostało wykonane w dniu 16 grudnia 2013 r. Nie zapewniłoby ono jednak trwałego wyeliminowania przesiąków przez groblę, gdyby poziom wody w zbiorniku ponownie wzrósł o około 1,5 m. Położona wówczas folia, po półtorarocznej ekspozycji na warunki zewnętrzne posiada liczne uszkodzenia i nieszczelności w miejscu klejenia, a brak jakiegokolwiek osłony ziemnej naraża ją na degradację promieniowaniem UV. W sytuacji, gdy poziom wody jest wyższy niż rzędna otaczającego terenu po stronie odpowietrznej grobli, uszczelnianie tylko jednego z czterech bloków zbiornika nie zabezpieczy go przed przeciekami. Tym bardziej, że uszczelnienie ściany zbiornika w żaden sposób nie wpłynęło na szczelność jego dna. Podczas pogłębiania zbiornika uszczelniające dno osady zostały usunięte, co umożliwiło filtrację przez przepuszczalne w części północnej dno zbiornika, kierując wodę wprost na działkę nr (...). (opinia biegłego ds. hydrologii –k.229)

W celu umożliwienia prac uszczelniających groblę w narożniku północno – zachodnim ułożono poziomą rurę odprowadzającą nadmiar wody ze zbiornika na przylegający nieużytek. Pozostawiona po zakończeniu prac rura stała się ogranicznikiem nadmiernego wzrostu poziomu wody w zbiorniku, dzięki czemu zalewanie działki nr (...) nie powtórzyło się już. Niemniej woda mogła i nadal może wyciekać i spływać grawitacyjnie w sposób niekontrolowany na północ, zalewając być może także grunty sąsiednie, należące do innych osób, niż właściciele działek nr (...). (opinia biegłego ds. hydrologii –k.229)

Wyniki przeprowadzonej analizy zgromadzonych danych hydrologicznych i hydrogeologicznych wskazują, że przyczyną powstałych na działce (...) szkód było przepełnienie zbiornika wodnego, wynikające z użytkowania go jako odbiornika wód popłucznych. Najpoważniejszym czynnikiem było pogłębienie zbiornika, które spowodowało usunięcie osadów uszczelniających jego dno, co w połączeniu z wysokim stanem wody doprowadziło do przesiąków w przepuszczalnej północnej części zbiornika, przylegającej do zalewanej działki. (opinia biegłego ds. hydrologii –k.229)

Każde podniesienie poziomu wody w zbiorniku powyżej poziomu terenu przy nie dość szczelnych groblach będzie powodowało wyciekanie wody na okoliczne tereny. Taka sama sytuacja będzie miała miejsce, kiedy zwierciadło wody będzie wywierało ciśnienie hydrostatyczne. Nastąpi wówczas infiltracja, czyli przesiąkanie wody pod groblą przez dno zbiornika. (opinia biegłego ds. hydrologii –k.244 odwrót, czas nagrania 00:02:43-00:08:25)

Teren działki powodów nie znajduje się w obszarze zalewowym ani w jego sąsiedztwie, tj. terenie zagrożonym wystąpieniem powodzi z uwagi na sąsiedztwo rzek. W bezpośrednim otoczeniu nieruchomości usytuowany jest zbiornik wodny, który jest powodem miejscowego podtapiania działki (...). Zakres podtapiania był niewielki, obejmował powierzchnię 54 m² (tu lustro wody było ponad poziomem terenu działki), występowało ono tylko w jednym z narożników działki (biorąc pod uwagę ukształtowanie terenu, tj. bez widocznych nachyleń, głębokość zatopienia w/w części działki mogła wynosić około kilkunastu centymetrów). Występowanie tego rodzaju podtopień, jako zjawisk związanych z warunkami atmosferycznymi nie przekłada się na wartość nieruchomości. W niniejszym przypadku, w dacie kupna nieruchomości przez powodów i w dacie wydania opinii na działce (...) nie występowało zjawisko zalania, zatem potencjalny nabywca nie zwróciłby uwagi na w/w aspekt. Wartość rynkowa przedmiotowej nieruchomości nie uległa obniżeniu ze względu na zalania działki, które miały miejsce począwszy od jesieni 2012 r. (opinia biegłego ds. wyceny nieruchomości –k.255-256)

Wartość rynkowa nieruchomości powodów wg stanu i cen na grudzień 2011 r. wynosiła 191.000 zł. Wartość wg stanu i cen na styczeń 2016 r. (datę wydania opinii) wynosiła 199.000 zł. Wartość nieruchomości wzrosła na przestrzeni lat 2011-2016 o około 4%. Jest to wzrost wynikający ze stanu rynku, a nie zmian stanu i otoczenia wycenianej nieruchomości. (opinia biegłego ds. wyceny nieruchomości –k.264-267)

Nieruchomość powodów jest ogrodzona, zabudowana domem i budynkiem gospodarczym. Działka jest zagospodarowana przez posadzenie drzew, krzewów owocowych i ozdobnych. Na nieruchomości dokonano nasadzeń: roślinnych owocowych – czereśnie, wiśnie sokowe, śliwy, jabłonie, oraz roślin ozdobnych – modrzew i tuja. Nasadzenia te stanowią ogród przydomowy. (opinia biegłego ds. ogrodnictwa –k.336)

Rośliny na działce powodów uległy zalaniu i na skutek tego uległy uschnięciu. Zniszczeniu uległ również trawnik na powierzchni około 220 m². Zalane i uschnięte zostały następujące drzewa owocowe i ozdobne na działce: drzewa owocowe czereśni w liczbie trzech w wieku około 10 lat, drzewa owocowe wiśni sokowej w liczbie dwóch w wieku około 10 lat, drzewa owocowe śliwy w liczbie dwóch w wieku około 10 lat, drzewa owocowe jabłoni w liczbie jednego w wieku około 10 lat, drzewa ozdobne- modrzewie europejskie w liczbie trzech w wieku około 7, 10 i 13 lat, tuje occidentalis (żywniki zachodnie) w liczbie siedmiu w wieku około 10 lat. (opinia biegłego ds. ogrodnictwa –k.339, 367-368, 394 odwrót, czas nagrania 00:07:25-00:22:47)

Wartość naniesień roślinnych - drzew owocowych, ozdobnych i trawnika zniszczonych po zalaniu wodą na działce powodów wynosi 7.537,77 zł. (opinia biegłego ds. ogrodnictwa –k.342-345, 372, 394 odwrót, czas nagrania 00:16:48-00:22:47)

W wyniku zniszczeń jakie zostały dokonane na działce pozostały uschnięte rośliny, które należało usunąć, uprawić podłoże – ziemię i wykonać nowe nasadzenia. Dla przywrócenia stanu poprzedniego należy dokonać: karczowania uschniętych drzew, w zakresie której czynności należy dokonać: odkopania korzeni, obcięta korzeni, wyrwania pni, ułożenia pni na sterty i zasypania dołów. Po wykarczowaniu należy dokonać wyrównania glebogryzarką. Dla przywrócenia stanu poprzedniego należy nawieźć ziemi kompostowej przed posianiem trawy na grubość 5 cm. Jest to rekultywacja gruntu po zalaniu. Jedną z metod rekultywacji jest nawiezenie warstwy urodzajnej ziemi próchnicznej –kompostowej. Ziemi tej należy nawieźć na powierzchni 220 m². Koszt wykonania prac potrzebnych do przywrócenia działki do stanu poprzedniego przed zalaniem działki wodą wynosi 2.392 zł. (opinia biegłego ds. ogrodnictwa – k.370-371)

Pismem z dnia 7 listopada 2013 r. pełnomocnik powódki wezwał Gminę S. do zapłaty kwoty 130.000 zł tytułem odszkodowania za szkody powstałe na nieruchomości położonej w miejscowości W. oznaczonej jako działka gruntu nr (...) – w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania. (pismo –k.38)

W odpowiedzi na wezwanie do zapłaty, doręczone w dniu 12 listopada 2013 r. Gmina S. poinformowała, że brak jest podstaw do wypłaty wnioskowanego odszkodowania. (pismo –k.39)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów. Sąd oddalił wniosek powodów o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego ds. hydrotechniki na okoliczność możliwości zabezpieczenia stawu przed wylewaniem i kosztów takiego zabezpieczenia. Okoliczności te nie miały znaczenia dla zasadności i wysokości roszczeń dochodzonych przez powodów.

Sąd zważył co następuje:

Odpowiedzialność pozwanej w niniejszej sprawie należy rozpatrywać w świetle art. 415 KC. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, właściciel gruntu, który dokonał zmiany stanu wody, jeżeli spowodowało to z jego winy szkodę na gruntach sąsiednich, jest zobowiązany do jej naprawienia na ogólnych zasadach odpowiedzialności deliktowej. Obowiązek taki istnieje niezależnie od skutków takiego działania przewidzianych w art. 29 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, stanowiącym odpowiednik art. 50 Prawa wodnego z 1974 r. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego

1981 r., I CR 469/80, OSNCP 1981/12 poz. 237, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2014 r., I CSK 501/13, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2005 r., II CK 559/04). Dodać należy, że Sąd Najwyższy już pod rządami Prawa wodnego z 2001 r. w powołanych orzeczeniach przyjmował, że dopuszczalna jest droga sądowa do dochodzenia roszczenia odszkodowawczego za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym (art. 415 KC) polegającym na dokonaniu zmiany stanu wody na gruncie. Jest to bowiem sprawa cywilna w rozumieniu art. 2 par. 1 KPC, do rozpoznania której nie mają zastosowania przepisy szczególne art. 186 ust. 1 w zw. z art. 185 ust. 1 Prawa wodnego przewidujące drogę postępowania administracyjnego.

Pozwana Gmina S. nie była wprawdzie właścicielem gruntu, na którym znajduje się staw, ale jako jego dzierżawca i podmiot, który przeprowadził prace polegające na rozbudowie stawu ponosi odpowiedzialność za skutki swojego działania i szkody nim wyrządzone.

Bezsporne jest, że roboty budowlane polegające na rozbudowie przedmiotowego stawu przeprowadzone jesienią 2012 r. zostały wykonane bez zachowania procedur przewidzianych przepisami prawa. Zgodnie z art. 30 ust. 1 pkt. 2 w związku z art. 29 ust. 2 pkt. 9 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane przeprowadzenie takich robót wymaga zgłoszenia ich właściwemu organowi. Zaniedbanie tego obowiązku powoduje, że wykonane prace należy traktować jako samowolę budowlaną. Pozwana nie uzyskała także pozwolenia wodno prawnego na wykonanie rozbudowy urządzeń wodnych na przedmiotowym terenie, wymaganego w takim przypadku zgodnie z art. 122 ust. 1 pkt. 3 w związku z art. 9 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne. Działanie pozwanej było więc bezprawne. Było również zawinione, ponieważ nie zachodzą żadne okoliczności wyłączające winę pozwanej. Wójt pozwanej gminy przyznał, że prace zostały wykonane bez zachowania wymaganych przepisami procedur oraz, że wykonanie i sposób przeprowadzenia prac nie był konsultowany z żadnymi specjalistami z dziedziny hydrologii.

Z materiału dowodowego wynika, że istnieje adekwatny związek przyczynowy pomiędzy pracami wykonanymi przez pozwaną a szkodą poniesioną przez powodów. Z opinii biegłego ds. hydrologii wynika, że przyczyną powstałych na działce powodów szkód było przeprowadzenie przez pozwanego robót zmierzających do pogłębienia i powiększenia przedmiotowego zbiornika wodnego.

Jeżeli chodzi o rozmiar szkody, to zasadne okazały się twierdzenia powodów w zakresie zniszczenia roślinności rosnącej na ich działce. Z opinii biegłego ds. ogrodnictwa wynika, że skutkiem zalania (podtopienia) działki było uschnięcie roślin znajdujących się na zalanym obszarze. Wysokość szkody w tym zakresie została oszacowana przez w/w biegłego, do którego opinii, po jej pisemnym i ustnym uzupełnieniu strony nie zgłaszały dalszych zastrzeżeń. Opinia ta określa rodzaj roślin, które uległy zniszczeniu, ich wiek oraz koszty naprawienia szkody. Kwota ta, uwzględniająca wartość roślin i koszty wykonania niezbędnych prac wynosi łącznie 9.929,77 zł (przy uwzględnieniu pomyłki w liczbie tui, która znalazła się na str. 9 opinii pierwotnej i na str. 1 opinii uzupełniającej).

Niezasadne natomiast są twierdzenia powodów, iż wskutek przedmiotowego zalania doszło do obniżenia wartości ich nieruchomości. Twierdzenia tego nie potwierdziła opinia biegłego ds. wyceny nieruchomości. Z opinii biegłego wynika, że wartość rynkowa nieruchomości powodów nie uległa obniżeniu ze względu na zalania działki, które miały miejsce począwszy od jesieni 2012 r. Tezy opinii biegłego zostały przedstawione w ustaleniach faktycznych i nie ma potrzeby ich ponownego przytaczania. Sąd nie podzielił zarzutów do opinii biegłego sformułowanych przez pełnomocnika powodów. Zarzuty te sprowadzają się do polemiki z wnioskami opinii, niewątpliwie niekorzystnymi dla powodów. Nie jest to jednak podstawa do odmówienia opinii wartości dowodowej, ani do dopuszczenia dowodu z opinii innego biegłego ds. szacunku nieruchomości na te same okoliczności. W ocenie Sądu podniesione przez pełnomocnika powodów okoliczności nie znajdują potwierdzenia w treści opinii. Opinia biegłego P. O. została sporządzona rzetelnie, jest należycie uzasadniona i brak jest podstaw do zakwestionowania jej wartości dowodowej.

Nieudowodnione pozostały twierdzenia powodów o uszkodzeniu przez pozwanego ogrodzenia na ich nieruchomości, do którego miało dojść w wyniku nieumiejętnego usypywania grobli. Wydaje się, że po podniesieniu tej okoliczności w pozwie, powodowie zupełnie zapomnieli o tej podstawie faktycznej dochodzonego roszczenia. Nie dotyczyły jej bowiem żadne wnioski dowodowe powodów.

Wobec powyższego powództwo podlegało uwzględnieniu w zakresie kwoty 9.929,77 zł, stanowiącej koszt przywrócenia do stanu poprzedniego zniszczonych w wyniku zalania działki nasadzeń roślinnych. Kwota ta została zasądzona solidarnie na rzecz powodów, jako że przedmiotowa nieruchomość należy do wspólności ustawowej małżeńskiej powodów. W pozostałym zakresie powództwo zostało oddalone.

O odsetkach ustawowych Sąd orzekł na podstawie art. 481 par. 1 KC w związku z art. 455 KC. Powodowie wezwali pozwanego do zapłaty dochodzonej kwoty pismem z dnia 7 listopada 2013 r., wyznaczając termin 7 dni od daty otrzymania pisma. Pismo to zostało doręczone pozwanemu 12 listopada 2013 r., zatem wyznaczony termin upłynął 19 listopada 2013 r., odsetki należą się powodom od dnia 20 listopada 2013 r.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 KPC. Powodowie wygrali sprawę w 7% i w takim zakresie przysługuje im zwrot kosztów procesu (pozwany nie poniósł kosztów procesu). Koszty poniesione przez powodów wyniosły 5.634 zł (2.000 zł opłata od pozwu, 3.600 zł koszty zastępstwa procesowego, 34 zł opłata od pełnomocnictw). 7% z tej kwoty stanowi 394,38 zł.

Na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd odstąpił od obciążenia stron nieuiszczonymi kosztami sądowymi.